

**МІНІСТЕРСТВО ЮСТИЦІЇ
УКРАЇНИ**

Мін'юст

вул. Архітектора Городецького, 13, м. Київ,
01001

тел.: (044) 364-23-93, факс: (044) 271-17-83

E-mail: callcentre@minjust.gov.ua,
themis@minjust.gov.ua,

Web: <http://www.minjust.gov.ua>,

код згідно з ЄДРПОУ 00015622

Нотаріальна палата України

office@npu.ua

Щодо розгляду листа

Міністерством юстиції України розглянуто лист Нотаріальної палати України від 11.11.2022 № 52/3 (вх. № 135884-33-22 від 11.11.2022) про надання нотаріусами інформації щодо громадянства та повідомляється.

Відповідно до статті 3 Закону України «Про нотаріат» (далі – Закон) нотаріусом може бути громадянин України, якому присуджено ступінь вищої юридичної освіти не нижче магістра, який володіє державною мовою відповідно до рівня, визначеного Законом України «Про забезпечення функціонування української мови як державної», має стаж роботи у сфері права не менш як шість років, з них помічником нотаріуса або консультантом державної нотаріальної контори - не менш як три роки, склав кваліфікаційний іспит і отримав свідоцтво про право на зайняття нотаріальною діяльністю.

Порядком допуску осіб до складання кваліфікаційного іспиту та проведення кваліфікаційного іспиту Вищою кваліфікаційною комісією нотаріату, затвердженим наказом Міністерства юстиції України від 28.07.2011 № 1905/5, визначено, що особа, яка має намір скласти кваліфікаційний іспит, не пізніше ніж за двадцять днів до дня проведення кваліфікаційного іспиту особисто подає до відповідного територіального органу Міністерства юстиції за місцем постійного проживання заяву на ім'я начальника територіального органу Міністерства юстиції про внесення до Комісії подання про допуск цієї особи до кваліфікаційного іспиту. Заява підлягає реєстрації в установленому порядку. До заяви, серед іншого, додається паспорт громадянина України.

Також статтею 24 Закону передбачено, що реєстрація приватної нотаріальної діяльності провадиться відповідними територіальними органами Міністерства юстиції України на підставі заяви особи, яка має свідоцтво про право на зайняття нотаріальною діяльністю, та акта про сертифікацію відповідності робочого місця (контори) приватного нотаріуса встановленим цим Законом умовам. До заяви про реєстрацію приватної нотаріальної

СЕД АСКОД

Міністерство юстиції України

№ 113851/135884-33-22/37.1 від 01.12.2022

Підписувач Горовець Євгеній Миколайович

Сертифікат 3ED5083160DBC59B04000000005E0500F7C3A000

Дійсний з 25.09.2022 20:36:10 по 25.09.2023 20:36:10

діяльності, зокрема, додається паспорт громадянина України, який подається особисто. Копії документів, поданих для проведення приватної нотаріальної діяльності, зберігаються в реєстраційній справі нотаріуса.

Таким чином, законодавством визначений виключний перелік випадків, коли особи, які мають намір скласти кваліфікаційний іспит, або які мають свідоцтво про право на зайняття нотаріальною діяльністю, подають паспорт громадянина України.

Законодавство не покладає на зазначених осіб, у тому числі і на осіб, які вже здійснюють нотаріальну діяльність, обов'язку подання до Міністерства юстиції України або його територіальних органів інформації щодо наявності або відсутності громадянства (підданства) іншої держави або держав.

Слід зазначити, що свідоцтво про право на заняття нотаріальною діяльністю може бути анульовано Міністерством юстиції України за рішенням Вищої кваліфікаційної комісії нотаріату, прийнятим на підставі подання Міністерства юстиції України, його територіальних органів, зокрема, у випадку втрати громадянства України або виїзду за межі України на постійне проживання.

Відповідно до статті 19 Закону України «Про громадянство України» (далі – Закон¹) підставами для втрати громадянства України є:

1) добровільне набуття громадянином України громадянства іншої держави, якщо на момент такого набуття він досяг повноліття.

Добровільним набуттям громадянства іншої держави вважаються всі випадки, коли громадянин України для набуття громадянства іншої держави повинен був звертатися із заявою чи клопотанням про таке набуття відповідно до порядку, встановленого національним законодавством держави, громадянство якої набуто.

2) набуття особою громадянства України на підставі статті 9 цього Закону внаслідок обману, свідомого подання неправдивих відомостей або фальшивих документів;

3) добровільний вступ на військову службу іншої держави, яка відповідно до законодавства цієї держави не є військовим обов'язком чи альтернативною (невійськовою) службою.

Датою припинення громадянства України у випадках, передбачених цією статтею, є дата видання відповідного указу Президента України.

Згідно зі статтями 106 Конституції України та 22 Закону¹ до повноважень Президента України належить прийняття рішень і видання указів про прийняття до громадянства України і про припинення громадянства України.

Разом з тим органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України (стаття 19 Конституції України).

Повноваження Міністерства юстиції України та його територіальних органів у сфері нотаріату визначені Законом, Положенням про Міністерство юстиції України, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 02.07.2014 № 228, а також Положенням про міжрегіональні управління Міністерства юстиції України, затвердженим наказом Міністерства юстиції України від 23.06.2011 № 1707/5.

Жодним із зазначених нормативно-правових актів не надано повноважень Міністерству юстиції України або його територіальним органам на витребування, збирання та обробку інформації щодо наявності або відсутності у нотаріусів громадянства (підданства) іншої держави або держав, а також встановлення підстав для втрати громадянства України.

У разі, якщо до Міністерства юстиції України або його територіального органу надійде інформація щодо наявності відповідного указу Президента України, після проведення належної перевірки зазначеної інформації в межах компетенції будуть вжиті відповідні заходи.

Окремо слід зазначити, що відповідно до Закону України «Про захист персональних даних» первинними джерелами відомостей про фізичну особу є: видані на її ім'я документи; підписані нею документи; відомості, які особа надає про себе.

Обробка персональних даних здійснюється для конкретних і законних цілей, визначених за згодою суб'єкта персональних даних, або у випадках, передбачених законами України, у порядку, встановленому законодавством.

Перший заступник Міністра

Євгеній ГОРОВЕЦЬ